

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ

кафедра іноземної філології, перекладу та методики навчання

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО:
ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»
(8 травня 2026 р.)**

PROCEEDINGS

**OF THE 9-TH INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«CROSS-CULTURAL COMMUNICATION AND TRANSLATION STUDIES: COMMON
ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS»
(May 8, 2026)**

Переяслав / Pereiaslav – 2026

УДК 81'25:316.77

M58

*Рекомендовано до друку вченою радою Університеті Григорія Сковороди в Переяславі
(протокол № 9 від 15 квітня 2026 року)*

Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., 8 трав. 2026 р., [Переяслав] : зб. тез : електронна кн. у 2 ч. / голов. ред. К. І. Мізін ; Переяслав (Київ. обл.): Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2026. Ч. 1. 174 с.

Редакційна колегія: *К.І. Мізін (гол. ред.), Л.П. Летюча і Є.В. Костик (відп. ред.), С.В. Дуброва, Н.В. Борисова, Т.В. Заболотна, Ю.О. Молоткіна, В.І. Савчук, Н.Ю. Сердюк, О.Б. Скляренко, Л.В. Сога, Н.С. Христич, А.О. Христюк, М.Г. Шемуда.*

До збірника тез увійшли матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку» у м. Переяслав 8 травня 2026 року.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей.

Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects : the 9-th International scientific and practical conference, May 8, 2026, [Pereiaslav] : collection of abstracts : Digital book in 2 parts / Ed. by K.I. Mizin ; Pereiaslav (Kyiv region): Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, 2026. P.1. 174 p.

Organizing Board: *Kostiantyn Mizin (head), Liubov Letiucha & Yevheniia Kostyk (secretaries), Svitlana Dubrova, Nataliia Borysova, Tetiana Zabolotna, Yuliia Molotkina, Valery Savchuk, Nataliia Serdiuk, Olesia Skliarenko, Liudmyla Soga, Nina Khrystych, Anna Khrystiuk, Maryna Shemuda.*

This volume includes proceedings of the 9-th International scientific and practical conference «Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects», which took place in Pereiaslav on the 8th of May 2026.

This book is presented for scholars, lecturers, post-graduate students and Philology students.

Відповідальність за достовірність викладених у публікаціях фактів, а також за можливі огріхи щодо технічного оформлення цих публікацій несуть їхні автори.

УДК 81'25:316.77

M58

© Університет Григорія Сковороди в Переяславі, 2026

© Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav, 2026

Віра Сліпецька	<i>Граматичні засоби вербалізації негативних емоцій під час сварки в художніх текстах української та англійської лінгвокультур (на матеріалі художніх творів І. Нечуй-Левицького «Кайдашева сім'я», Ч. Діккенса «The Pickwick Papers»).....</i>	150
Юхо Суокас Еса Пенттіля	<i>Multilingualism and translation in research work.....</i>	154
Михайло Тарапатов	<i>Когнітивний та прагматичний аспекти постредагування машинного перекладу на сучасному етапі.....</i>	155
Ірина Цар Тетяна Олендр	<i>Гейміфікація як інструмент розвитку міжкультурної комунікації в іншомовній підготовці студентів неспеціальних факультетів.....</i>	159
Тетяна Цепенюк Вікторія Налісник	<i>Античні реалії та міфологічні образи в українському перекладі роману М. Міллер «Пісня Ахілла».....</i>	163
Олександр Швець	<i>Парадигмальний підхід до формування компетентностей сучасного перекладача.....</i>	167
Світлана Щербина	<i>Соціолінгвістичні особливості американського сленгу в контексті сучасної комунікативної парадигми.....</i>	170

Juho Suokas Esa Penttilä	<i>Multilingualism and translation in research work.....</i>	154
Mykhailo Tarapatov	<i>Cognitive and Pragmatic Aspects of Post-Editing Machine Translation at the Modern Stage.....</i>	155
Iryna Tsar Tetiana Olendr	<i>Gamification as a Tool for Developing Intercultural Communication in Foreign Language Training for Students of Non-Language Departments.....</i>	159
TetianaTsepeniuk Viktoriiia Nalysnyk	<i>Antique Realia and Mythological Images in the Ukrainian Translation of M. Miller's Novel "The Song of Achilles".....</i>	163
Oleksandr Shvets	<i>A Paradigmatic Approach to the Professional Competency Formation of a Contemporary Translator.....</i>	167
Svitlana Shcherbyna	<i>The Sociolinguistic Peculiarities of American Slang in the Context of Modern Communicative Paradigm.....</i>	170

Zhang, H. & Torres-Hostench, O. (2022). Training in Machine Translation Post Editing for Foreign Language Students. *Language Learning & Technology*, 26(1), 1–17. <https://doi.org/10.64152/10125/73466>

Ірина Цар

*кандидат педагогічних наук
доцент кафедри іноземних мов*

Тетяна Олендр

*кандидат педагогічних наук
доцент кафедри іноземних мов*

*Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
Тернопіль, Україна*

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ НЕСПЕЦІАЛЬНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

У сучасному полікультурному освітньому просторі формування міжкультурної комунікативної компетентності набуває стратегічного значення не лише для майбутніх фахівців гуманітарного профілю, а й для студентів неспеціальних факультетів, чия професійна діяльність дедалі частіше передбачає взаємодію в міжнародному середовищі. Глобалізація ринку праці, розширення міжнародних освітніх і наукових обмінів, а також активний розвиток цифрової комунікації актуалізують потребу у здатності майбутніх фахівців ефективно взаємодіяти з представниками різних культур. Водночас традиційні методики іншомовної підготовки нерідко зосереджуються переважно на лінгвістичному компоненті, залишаючи поза увагою культурологічний та комунікативно-адаптивний аспекти навчання. Саме тому пошук інноваційних підходів до розвитку міжкультурної комунікації в іншомовній підготовці студентів неспеціальних факультетів є нагальним завданням сучасної лінгводидактики.

Міжкультурна комунікація розуміється як здатність ефективно взаємодіяти з представниками різних культур, спираючись на знання

культурних норм, емпатію, рефлексію та гнучкість поведінки (Ушакова, 2019). Вона охоплює вміння долати мовні бар'єри, декодувати невербальні сигнали, усвідомлювати власні стереотипи й упередження, розпізнавати прояви етноцентризму та з повагою ставитися до різних систем цінностей і світоглядів.

Серед інноваційних технологій, здатних забезпечити комплексний розвиток міжкультурної комунікації в іншомовній підготовці, особливої уваги заслуговує гейміфікація – цілеспрямоване використання ігрових механік у неігровому навчальному контексті (Moreno-Comellas et al., 2024). Як мультидисциплінарний інструмент, що поєднує психологію, педагогіку й технології, гейміфікація здатна одночасно впливати на емоційно-мотиваційну та когнітивно-поведінкову сфери студентів (Саган & Яковлева, 2024).

Мовний бар'єр є одним із найбільш відчутних перешкод міжкультурної комунікації. Для студентів неспеціальних факультетів, іноземна мова не є фаховою дисципліною, а відтак рівень мовної тривожності й психологічного опору під час комунікації іноземною мовою може бути значно вищим. Гейміфіковане навчальне середовище створює атмосферу «безпечного експериментування», у якій помилки сприймаються як природна частина навчального процесу, а не як привід для осуду (Balakrishnan, 2023). Це суттєво знижує рівень стресу та розблоковує комунікативну активність студентів. Інтерактивні ігрові завдання, від лексичних вікторин до комунікативних рольових ігор, стимулюють регулярну мовленнєву практику та поступово формують комунікативну впевненість у реальних міжкультурних контекстах.

Невербальна складова міжкультурного спілкування є культурно обумовленою і часто стає джерелом непорозумінь між представниками різних культур. Гейміфіковані ситуативні симуляції дозволяють цілеспрямовано інтегрувати невербальні аспекти комунікації у навчальний процес: студенти аналізують відеофрагменти міжкультурних взаємодій, виконують ролі у сценках з представниками різних культурних традицій, порівнюють невербальні коди та рефлексують над власними невербальними реакціями.

Стереотипи й упередження часто спотворюють сприйняття представників інших культур і перешкоджають ефективній

міжкультурній взаємодії. Комунікативні симуляції у мультикультурних групах формують уміння оцінювати поведінкові патерни в контексті, а не крізь призму стереотипних очікувань, що є критично важливим для розвитку справжньої міжкультурної компетентності.

Розуміння ціннісних відмінностей між культурами є фундаментом ефективної міжкультурної взаємодії. Ігрові сценарії, що включають порівняння культурних норм, бізнес-етикету, уявлень про час, простір допомагають студентам усвідомити, що різні системи цінностей є рівноправними. Командні ігрові завдання сприяють розвитку навичок досягнення консенсусу в умовах ціннісних розбіжностей, формують емпатію та толерантність, а також готовність адаптувати власну комунікативну поведінку відповідно до очікувань партнера з іншої культури. Це наближає навчальний досвід до реальних умов роботи у міжнародному середовищі та сприяє формуванню зрілої міжкультурної ідентичності.

Серед ефективних форм гейміфікації в іншомовній підготовці студентів неспеціальних факультетів виділяють: квест-технології (*quest-based learning*), що розвивають самостійність і пізнавальну активність у міжкультурному контексті; рольові симуляції реальних міжнародних ситуацій (ділові переговори, академічні обміни, міжнародні конференції); цифрові платформи для закріплення лексико-граматичного матеріалу та культурологічних знань; інтегровані в курс іноземної мови. Індивідуалізація гейміфікованих завдань з урахуванням стилів навчання та застосування інструментів штучного інтелекту дають змогу вибудовувати персоналізовані траєкторії розвитку міжкультурної компетентності, що підвищує ефективність навчання та забезпечує стійку внутрішню мотивацію.

Гейміфікація є ефективним комплексним засобом навчання, що сприяє інтеграції іншомовної підготовки та розвитку міжкультурної комунікативної взаємодії студентів неспеціальних спеціальностей. Її застосування сприяє подоланню мовних бар'єрів і зниженню комунікативної тривожності, розвитку чутливості до невербальних культурних кодів, критичному осмисленню стереотипів та упереджень і формуванню поваги до різноманіття цінностей і світоглядів. Ігровий формат забезпечує тісний зв'язок між теорією та практикою,

моделюючи ситуації реального міжкультурного спілкування у безпечному навчальному середовищі. Перспективами подальших досліджень є розробка комплексних моделей оцінювання ефективності гейміфікованого навчання, вивчення потенціалу технологій доповненої та віртуальної реальності, а також проведення емпіричних досліджень щодо довготривалого впливу гейміфікації на розвиток міжкультурної компетентності студентів неспеціальних факультетів.

ЛІТЕРАТУРА

Саган, О. В., & Яковлева, С. Д. (2024). Підготовка педагогів до реалізації гейміфікації в освітньому процесі. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*, (107), 56–63. <https://doi.org/10.32999/ksu2413-1865/2024-107-9>

Ушакова, Н. (2019). *Міжкультурна комунікація в університетському освітньому просторі: монографія*. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна.

Balakrishnan, N. (2023). Gamification in higher education: five key benefits for student engagement and employability. *Journal of educational technology*, 20(1), 55–68.

Moreno-Comellas, R., Murias-Closas, A., Evangelidou, S., Wylie, L., & Serre-Delcor, N. (2024). An innovative gamification tool to enhance intercultural competence and self-efficacy among healthcare professionals caring for vulnerable migrants and refugees. *International Journal for Equity in Health*, 23(1), from <https://doi.org/10.1186/s12939-024-02304-2>.